

2. Cuvântări memorabile ținute de Kurt Hahn:

[<< partea 1](#)

[partea a 3-a >>](#)

2.1. Fragmente din Cuvântarea lui Kurt Hahn la Conferința din 1960 a Comitetului de conducere al Societății Outward Bound

Domnule Președinte, Doamnelor și Domnilor,

... De la înființare și până acum, societatea Outward Bound s-a dezvoltat mult. Faptul că azi școala este altfel decât era la început e o dovadă de sănătate. Dar aș dori să vorbesc mai puțin despre ce a fost și mai mult despre felul în care sper că școlile Outward Bound vor contribui la modelarea viitorului.

Echivalentul moral al războiului

La sfârșitul secolului 19, filozoful William James pune în fața educatorilor și politicianilor o provocare: să descopere echivalentul moral al războiului. Deși ura războiului, James era silit să recunoască că el satisface o pornire primitivă dar veșnică a oamenilor, cea de a te devota unei cauze comune care cere totul de la individ. Războiul, zicea el, dezvăluie natura umană în cel mai înalt nivel de dinamism. „*Această pornire atavică poate fi refulată în subconștient, când*

pacea împinge bărbații și femeile spre o viață ușoară, molatică, nebărbătească, preocupați fiind numai de câștig material și plăceri. Acolo ea rămâne în așteptare, gata să se dezlănțuie cu ocazia primei crize internaționale, înclinând adeseori balanța opiniei publice în favoarea declanșării războiului. Istoria ne dă numeroase dovezi în acest sens, prin mărturiile scrise de mari oameni de cultură care salutau izbucnirea unui război, apreciind că el dă posibilitatea de renaștere spirituală. Eu refuz să doresc războaie pentru a ușura astfel de renașteri. E clar însă că o pace nedreaptă, inevitabil însoțită de un sentiment de frustrare, este mai degrabă o amenințare la adresa păcii. Ea creează condiții ca războiul să fie aclamat cu un oftat de ușurare”.

James le cerea educatorilor și mai ales politicianilor să repare o pace nedreaptă – chiar dacă aceasta însemna renunțarea la unele avantaje.

Dacă tinerii nu au o chemare spre aventură - ci spre lăncezeală, civilizația lor se va veșteji - oricât ar fi de luminată, iar statul lor se va osifica - oricât ar fi de bine administrat. În zilele noastre tinerii care refuză să se veștejească devin delicvenți, iar cei indolenți acceptă să se veștejească. Eu personal îi prefer pe delicvenți. Mai există încă o categorie de tineri, rezultată din încrucișarea indolenților cu delicvenții, așa-numiții „tineri rebeli”. Eu le spun cârcotași. Ei se caracterizează printr-o sinceritate brutală. L-am întrebat odată pe unul din ei „spune-mi te rog, dumneata ce ești, un scandalagiu sau un luptător?”. El mi-a răspuns: „dacă o luați așa, atunci sunt un scandalagiu!”.

Nu numai școala Outward Bound a făcut pași mari spre descoperirea „echivalentului moral al războiului”, ci și alte instituții asemănătoare din Anglia, cum ar fi **Brathay Hall, Glenmore Lodge, Societatea de Explorări a Școlilor Publice, Premiul Ducelui de Edinburgh, Voluntarii pentru serviciu peste mări.**

Sper ca în viitor această mișcare să se dezvolte chiar mai mult.

Outward Bound și natura umană

Cred că organizația Outward Bound a ajuns azi la o răscruce. Sunt două căi ce ne stau în față pentru viitor.

Una este cea bătătorită. Dacă Dvs. o alegeți pe aceasta, cele 5 școli pe care le aveți deja își vor îmbunătăți treptat performanțele de la un an la altul, așa cum o tot fac de obicei. Poate că și numărul școlilor va crește.

Dar - vă veți mulțumi cu această perspectivă călduță, sau vă veți angaja pe calea cealaltă, la o sarcină apostolică, aplecându-vă urechile să auziți strigătul disperat de ajutor al tinerilor dezorientați și frustrați din toată lumea?

Calea a doua constă în a da sfaturi și îndrumări oriunde este nevoie și oricui va cere ajutor să introducă și la ei activități educative sanogene, ca cele pe care școlile organizației Dvs le-au pus la punct.

Deși sunt de acord cu Comitetul Dvs. de conducere asupra aproape tot ce s-a făcut în trecut, nu sunt deloc sigur că vederile noastre despre viitor sunt identice.

Așa că înainte de a-mi justifica pretenția ca organizația Outward Bound să aducă o contribuție mai ambițioasă, deoarece este capabilă s-o facă, aș dori să vă spun pe ce mă bazez: pe o anumită interpretare a naturii umane.

Vă rog să nu faceți greșeala de a mă considera inventatorul diagnosticului, sau al tratamentului pe care îl susțin. Poate că ceea ce vreau să vă spun va fi mai bine ilustrat de o întâmplare al cărui erou a fost Prințul Max von Baden, fostul meu șef. Odată, el conducea un american foarte entuziasmat prin școala din Salem. Vizitatorul l-a întrebat pe Prinț: „*vă rog să-mi spuneți care e caracteristica școlii de care sunteți cel mai mândru?*”. Iar Prințul Max a răspuns: „*dacă analizați cu atenție, nimic din ce am făcut aici nu e original. De asta sunt cel mai mândru. Am furat de peste tot, de la Cercetași, de la Platon, de la Goethe, de la școlile englezești*”. Atunci, americanul a întrebat mirat: „*cum, nu doriți să fiți original?*”; la care Prințul Max i-a spus: „*nu, în educație e la fel ca în medicină. Dacă ajungeți vreodată la un chirurg care vrea să vă opereze de apendicită într-un mod original, eu zic să fugiți de acolo și să căutați alt spital!*”

Felul în care interpretez natura umană se bazează pe multe observații, din care unele nu-mi aparțin.

Mă gândesc la sprijinul prietenului meu, educatorul Geoffrey Winthrop. Pe lângă faptul că mi-a urmărit cercetările cu cea mai severă și simpatcă critică, n-a obosit să-mi reamintească mereu concluziile ce pot fi trase din succesele și insuccesele pe care le-am avut și eu și alți pionieri care au mers înaintea mea pe același drum. Acești înaintași au depus o muncă fără de care nu aș fi putut ajunge unde am ajuns, de aceea le voi fi veșnic recunoscător.

De exemplu, cred că **Taberele de elevi** organizate de Ducele de York au fost elementele premergătoare ale școlii Outward Bound. Taberele adunau băieți din diverse clase sociale, care pe vremea aceea erau separate mult mai rău ca azi de suspiciune și idei preconcepute. La început, taberele au fost întâmpinate cu neîncredere atât de părinții muncitori cât și de cei avuți. Dar în ele tinerii se înfrățeau prin veselie, râs și activități epuizante, plecând acasă nu doar cu amintiri de neuitat, ci și cu inima deschisă pentru a se angaja la activități de folos obștești de-a lungul întregii vieți.

După cum știți, cele 4 elemente ale programului educativ de la **Outward Bound** sunt:

- [pregătirea fizică](#) ,
- [participarea la expediții](#) ,
- [realizarea de proiecte](#) ,
- [serviciul de salvare publică](#) .

Primul principiu educativ este pregătirea fizică.□

Trebuie să-l amintesc aici pe dr. Zimmermann, căruia îi datorez lozinca: „**antrenament cu ajutorul corpului, nu antrenarea corpului**

”. El era de acord cu Platon: „

să îmbunătățim condiția fizică pentru a satisface necesitățile sufletului

”. Îl interesau mai ales tinerii cu capacități fizice medii, în special cei neîndemânatici, și mult mai puțin performerii - cărora le zicea „primadone”. El susținea că orice tânăr normal care se antrenează poate ajunge în scurt timp la rezultate sportive suficiente pentru consolidarea respectului de sine. De asemenea, considera că învingerea slăbiciunilor contează mai mult decât dezvoltarea talentelor și îndemânărilor înnăscute.

Oricărui tânăr neîncrezător că va putea atinge anumite rezultate, îi spunea „**tocmai handicapul pe care îl ai e un avantaj**

”. De exemplu, adeseori tinerii îndemânateci la sărituri și alergare nu vor să învețe cum să arunce, cei cu talent înnăscut la aruncări se eschivează când au de făcut exerciții pentru dezvoltarea rezistenței sau a vitezei. Zim era fericit când reușea să învingă defetismul unui băiat, dar nu mai bucuros decât pacientul însuși, care tocmai învățase o lecție mare, anume că sarcina grea este adevărată bucurie: „

Res severa est verum gaudium

" („adevărată bucurie este un lucru serios" - Seneca). Eu cred că era nevoie de geniul lui Zim

ca să poți aplica cu succes metodele sale de vindecare a ceea ce numea ”

analfabetism fizic

”, deși el ar fi susținut că programul său de educație fizică poate fi aplicat de orice instructor competent, numai să aibă două calități umane: o răbdare perseverentă și un interes plin de devotament pentru fiecare tânăr.

M-a pasionat să aflu care sunt secretele reușitei unor oameni care au dat dovadă de o forță de caracter neobișnuit de mare pentru a învinge obstacolele vieții. Unul din ei a stat un an de zile într-o cameră întunecată, altul și-a pierdut un picior când era un tânăr atlet de mare viitor, al treilea își ajutase mama împotriva unui tată bețiv.

Evident că nu doresc să introducem „tatăl bețiv” ca obiect de studiu obligatoriu în școală. Dar, pe de altă parte sunt convins că educatorii care nu le dau tinerilor ocazia să-și găsească și să-și dezvolte forța cu care să învingă adversitatea, fac o mare greșală profesională. Din experiența mea la școala din Gordonstoun o să vă povestesc două exemple relevante.

Am avut un elev care dorea mult să se înscrie în echipa de pompieri a școlii, dar nu era primit pentru că avea rău de înălțime, era astmatic și nervos. Când a auzit că nu poate deveni pompier deoarece nu era în stare să lucreze cățărât pe scară, s-a necăjit rău de tot. S-a apucat

atunci singur să se antreneze în secret, până când a putut dovedi că poate lucra cățărăt sus pe scară. Mai târziu a devenit inginer, terminând cu licență de merit la Oxford. După mulți ani, mi-a povestit că a reușit să facă față grelelor probleme intelectuale din facultate folosind experiența luptei victorioase pe care o dăduse în liceu cu slăbiciunea sa. Nu mai spun că între timp se vindecase și de astmă.

Celălalt caz e și mai instructiv. Aveam ca profesor de sport al școlii un fost sergent din armată care îi teroriza pe băieții zdraveni, dar era ca o bunicuță iubitoare pentru cei slăbănogi. Odată, un băiat din cei pirpirii se chinuia la cursa cu obstacole, în special la trecerea pe „funia suspendată peste lac”. După ce străbătuse vreo doi metri, băiatul începu să plângă spunând: „nu pot să ajung la capăt, nu mai pot”. Eu vroiam să-l chem înapoi și să-l scutesc, dar instructorul s-a cățărăt pe funie după el și bătându-l ușor cu palma pe călcâi, i-a strigat: „ba te descurci grozav bărbate, dă-i înainte că e foarte bine!”. Băiatul a început să se târască înainte, plângând și văicărindu-se mereu, oprindu-se dar pornind din nou când simțea bătaia încurajatoare a instructorului pe călcâi. A durat mult până s-a târât dincolo, plângând mereu. Dar odată ajuns la capăt, a înviat deodată, pe față i-a apărut o fericire grozavă, s-a dat jos, a revenit la plecare înconjurând apa și s-a cățărăt încă odată pe funie, traversând lacul din nou, ca să arate că el o poate face și singur!

Al doilea principiu educativ sunt expedițiile educative.

Experiența ne învață că **expedițiile** (călătorii în condiții grele, în locuri periculoase) au capacitatea să formeze tăria de caracter. Scriitorul Joseph Conrad scria în romanul „Lordul Jim” că tinerii au nevoie să trăiască evenimente care să le dezvăluie forța lor interioară: până unde își pot ține firea; tăria nervilor; calitatea rezistenței; adevărul ascuns al pretențiilor pe care le au nu numai de la ei, ci și de la alții.

Expedițiile nu sunt însă agreate de toată lumea educatorilor.

După cum eu cred că e un păcat să forțezi un tânăr să îmbrățișeze o anumită opinie, tot așa consider că e o greșeală educațională să nu-i forțezi pe toți tinerii să trăiască experiențe sanogene. L-am întrebat pe un tânăr care în timpul unei expediții școlare pe un velier în jurul insulelor Orkney trecuse prin trei furtuni zdrene: „cum ți-a plăcut călătoria pe corabia școală?”. Mi-a răspuns: „a fost minunat, afară de vremea cât am fost pe mare!”.

Al treilea principiu educativ este serviciul voluntar pentru comunitate.

Ajung acuma la cel mai important element al programului educativ în care cred, și o să vă spun și cum de am ajuns să-l introducem în program. Mă refer la **serviciul de pază a coastei și salvarea naufragaților**

Auzisem o legendă, că în secolul al optulea prin locurile unde era acum școala Gordounstoun venise din Irlanda un pustnic numit Sfântul Gernadius, care locuise singur într-o peșteră din țărmul stâncos. Neexistând un far în zonă, în nopțile cu furtună el se plimba pe mal agitând un felinar, ca să avertizeze de pericol corăbiile ce treceau prin preajmă. Mi-a venit idea să capacitez băieții din școală să supravegheze țărmul, de plăcere, așa că i-am adunat pe toți și le-am spus povestea Sfântului Gernadius într-un mod, zic eu, foarte impresionant. Dar am remarcat pe loc o neîncredere în ochii lor, ca și când ar fi zis: „ăsta vrea să ne convertească”. Atunci mi-am dat seama că tinerii din ziua de azi sunt alergici la predici, la cei care vor în mod explicit să le facă „bine”. Așa că am renunțat la idee.

A intervenit însă pe neașteptate Ministerul Marinei. Doi foști căpitani de vas, responsabili cu Paza de coastă a Angliei, au venit la mine să întrebe dacă e adevărat zvonul care circulă, cum că școala noastră va organiza un serviciu voluntar de pază a coastei. Apoi mi-au explicat: *”În zona Dvs. țărmul mării e foarte periculos și din cauza reliefului, navele care trec aproape de el nu pot fi văzute de observatoarele pe care le avem în vecinătate. Din păcate, Ministerul Marinei n-are bani ca să înființeze un nou observator aici. De aceea vă facem o ofertă: dacă școala Dvs. înființează un post de observare, vă donăm un avertizor cu rachete de semnalizare, îi înrolăm pe băieți ca membri onorifici ai Pazei de coastă și vă instalăm o linie telefonică ”*.

Mi-am dat seama că e o ocazie educativă grozavă și i-am rugat pe cei doi, care erau și în uniformă, să le facă elevilor aceeași propunere care mi-o făcuseră mie. Băieții au fost impresionați că problema pe care erau chemați s-o rezolve era chiar una adevărată și au fost imediat de acord să facă de pază. Așa s-a născut *Corpul de observatori voluntari de la Gordonstoun*, care e poate cea mai reprezentativă instituție a școlii noastre.

Căci există trei căi de a câștiga tinerii: convingându-i, forțându-i și atrăgându-i.

- Le poți predica; această încercare e ca un cârlig de undiță fără vierme.
- Le poți spune: trebuie să te oferi voluntar; acesta e o ofertă din partea diavolului.
- Dar le poți spune și că „chiar e nevoie de ajutorul tău”; această chemare nu dă greș aproape niciodată. Sunt sigur că atunci când li se cere să facă gratuit o treabă reală, tinerii din ziua de azi sunt mai dispuși să facă ceva pentru folosul altora decât pentru folosul lor material sau moral.

În activitățile de folos obștesc pot interveni însă și tot felul de motive subsidiare: plăcerea aventurii, fascinația mașinărilor, curiozitatea științifică. Uneori aceste plăceri secundare pot să deturneze tinerii de la fondul problemei pe care o rezolvă prestând activitatea respectivă. Eu nu cred că asta ar fi o deturnare. Indiferent dacă un tânăr trăiește pe bune ajutorarea unui om aflat în pericol, sau dacă face doar un antrenament foarte realist pentru a învăța cum să dea ajutorul respectiv, ambele activități tind să schimbe echilibrul de sentimente din viața lui interioară până acolo că mila devine motivația sa principală.

Îmi aduc aminte un incident petrecut la școala din Salem. Aveam un elev indisciplinat, pe care profesorii mă rugau zilnic să-l exmatriculez. Dar eu ezitam, tot cugetând ce-aș putea face ca să canalizez acel spirit sălbatic spre un scop util. L-am îndrumat să se înscrie la cercul de agricultură al școlii. Într-o zi vine la mine foarte agitat și-mi spune: „Domnule Director, s-a întâmplat ceva îngrozitor. Vor să omoare vaca, pentru că a înghițit o bucată de sârma ghimpată. Eu știu de la tata, care e doctor, că în astfel de cazuri oamenii sunt operați și scapă. Or, vaca e mult mai zdravănă decât un om sau o femeie. Îmi dați voie să găsesc un veterinar care s-o opereze?”. Eu, neinspirat, îi zic: „bine, spune-le că am zis să n-o omoare; iar tu găsește un veterinar s-o opereze”. Băiatul dispare 24 de ore și se întoarce cu un veterinar care locuia la vreo 50 de km. de școală. Venirea medicului a costat mai mult decât prețul unei vaci. N-am să uit niciodată ce s-a întâmplat atunci. Eu aveam piciorul rupt și eram ținut la pat. Din grajdul aflat la vreo 200 de metri aud deodată un răcnet puternic, dar nu unul sălbatic, ci de bucurie. Ce era: băiatul fusese lăsat să asiste la operație; veterinarul tăiașe și o vreme tot scotocise cu mâna prin corpul vacii, până găsisese sârma undeva lângă inimă; când scosese sârma afară din rană și o ridicase la lumină, băiatul scosese răcnetul de triumf pe care îl auzisem. Peste ani, băiatul acela a devenit un mare chirurg.

Și acum ajung la **al patrulea element din programul Outward Bound, care este proiectul.**

Examenele de promovare constituie o metodă foarte eficientă pentru întărirea voinței elevilor și pentru nimic în lume n-aș vrea să le desființeze cineva. Dacă n-ar exista, ele ar trebui inventate!

Dar sunt la fel de convins că un proiect ales de elev, la care el lucrează cu conștiințiozitate și hotărâre până atinge scopul bine precizat, poate să-i mobilizeze rezervele ascunse ale minții într-un mod pe care examenele nu o pot face.

Îmi aduc aminte de un elev care a fost tânărul cel mai leneș din câți am cunoscut. Era atât de leneș, încât în zilele libere își punea ceasul deșteptător să-l trezească. Dar avea și două mari pasiuni: una era să-i ajute pe alți oameni, mereu zicea că vrea să devină medic, iar cealaltă era

tâmplăria. Mesele și rafturile pe care le făcea erau adevărate capodopere. L-am băgat la facultatea de medicină de la Oxford. În 1941 a câștigat Premiul pentru medicină al Universității Oxford, în 1945 Premiul pentru chirurgie al Universității Oxford, iar recent a luat un premiu pentru studiile sale despre cancer. Între timp a devenit membru al Academiei engleze (Royal Society) de chirurgie. Am vorbit cu el acum câteva zile și mi-a răspuns că o mare parte a succesului său se datorează perseverenței și preciziei în mișcări pe care le-a căpătat când își realiza **proiectele de tâmplărie** din liceu.

Cele 5 declinuri ale civilizației moderne

Cele 4 principii ale programului educativ de la Outward Bound - sunt antidoturi. Adică ceva care salvează organismul uman de la otrăvă. Deoarece nu am nici o îndoială că tinerii din zilele noastre au nevoie să fie salvați de la anumite efecte otrăvitoare ale civilizației moderne.

□□ **Cinci boli sociale** ale societății moderne îi amenință și îi înconjoară chiar din copilărie:

- **deteriorarea condiției fizice** - datorită apariției metodelor moderne de transport;
- **declinul inițiativei** – din cauza prea răspânditei maladii a spectatoritei (voyeurismului);
- **dispariția grijii și îndemnării pentru terminarea cu bine a trebii începute** – din cauza slăbirii tradiției meșteșugurilor;

- **declinul autodisciplinei** – din cauza disponibilității permanente a tranchilizantelor și a stimulentelelor;
- **dispariția milei** – denumită și „moartea spiritului”.

Voi încerca să ilustrez aceste degradări sau degenerări:

Mai întâi – sedentarismul: un doctor cu care sunt prieten mi-a povestit că a avut un pacient venit din SUA, pe care l-a întrebat: „Când v-a durut prima oară genunchiul, în timp ce vă plimbați?”. Acela: „Nu mă plimb niciodată”. „Poate v-a apucat când v-ați dus la cumpărături – mergând pe caldarâm?”. „Eu nu merg decât cu mașina”. „Poate când vă urcați pe scară?”. „Nu, eu iau totdeauna liftul”.

Apoi spectatorita - o boală foarte răspândită. Ca spectator poți vedea fapte de vitejie sau eforturi umane extraordinare, poți gusta tensiunea pericolului, poți avea frisoanele unei salvări

În ultima clipă, vei întovărăși aceste evenimente dramatice prin mișcări involuntare ale corpului ca și când ai lua parte la acțiunea pe care o privești. Dar chiar dacă e trăită cu intensitate, senzația este trecătoare și falsă.

... O să ilustrez declinul autodisciplinei prin două incidente hazlii:

- Am avut un elev pe care maică-sa l-a trimis la școală dotat cu pastile „împotriva dorului de casă”.

- Cealaltă: odată, programul meu de școlarizare a fost verificat cu severitate de un cunoscut inspector școlar, care m-a întrebat: „ce, elevilor dumitale le place să sară, să alerge sau să arunce greutate?”. Atunci l-am întrebat și eu: „dar ce, Dvs. vă place să vă spălați pe dinți?”. El mi-a răspuns: „nu-mi place și nici nu mă spăl!”.

Acum ajung la cel mai grav declin. Este vorba de dispariția milei, datorită grabei nesăbuite cu care trăim.

În 1945, după război, am fost primul civil din Anglia care a ajuns la Berlin. Am stat în zona vestică, împreună cu un prieten, ofițer american, un fel de *bun samaritean*. Făcuse minuni ajutându-i pe numeroși oameni aflați în pericol și necaz, din zona ocupată de sovietici. Odată m-a luat să merg cu el la o gară mare și să asist la sosirea refugiaților din zona rusească. N-am vrut să merg, dar m-a silit spunând: „*trebuie să vezi cum arată adevărata nenorocire, ca să le-o spui englezilor tăi de acasă*”. Am mers împreună cu el într-un automobil condus de un tânăr soldat american, aparent simpatic. Toți trei am asistat la scene de mizerie și durere, a căror amintire mă va bântui până la moarte. În tot acest timp, șoferul asculta indiferent jazz la radioul mașinii, până când prietenul meu n-a mai rezistat și i-a spus: „oprește dracului muzica aia!”. Tânărul acela nu avea suflet, chiar și în fața morții nu simțea nimic.

V-am dat câteva exemple despre bolile sociale la care este expus tineretul din zilele noastre. În noiembrie 1936 am adresat o scrisoare ziarului The Times, în care prezentam această problemă și propuneam antidoturile de care am amintit mai înainte. Am primit de la cititorii ziarului o singură scrisoare de încurajare, dar cu ce mesaj valoros! Era de la Lordul Baden-Powell, cel care a înființat organizația cercetașilor.

Până la urmă, propunerile mele au fost totuși introduse într-un curs de două săptămâni al *Age nției naționale engleze pentru pregătirea fizică*

. Chiar dacă era prea scurt și avea pericolul unei suprasolicitări a elevilor, cursul respectiv a dovedit ce multe se pot realiza într-un timp scurt, când programul de studiu este eficient. Scepticii i-au adus numeroase critici, tocmai din cauza îndoielii că o durată atât de mică ar putea avea efecte atât de mari, cum pretind unii susținători. În legătură cu aceste dubii,

amintesc că în prospectul școlii de la Moray una din profesoare scrisese: „
Se știe că unii tineri au putut fi corupți în câteva minute. De aceea, o lună de școală bună ar trebui să fie suficientă ca un tânăr să descopere ce forță uriașă îi dă conștiința curată
”.

Inspirându-mă din idea ei, am conceput următorul răspuns către criticii programului: „*Pentru a schimba un om nu e nevoie de 100 de ani. Toată lumea cunoaște un om cinstit și loial, un general grozav, credincios regelui și țării, care în drum spre casă, după ce câștigase o mare bătălie, a trecut printr-o pădure unde a întâlnit trei femei urâte. Apoi a ajuns acasă și a vorbit cu soția lui, care era foarte ambițioasă. Dintr-o dată generalul loial și cinstit a devenit criminalul în serie Macbeth. Toată transformarea a durat 35 de minute!*
”.

Dezvoltarea școlilor Outward Bound

În 1941 Lawrence Holt, patronul unei companii de transport maritim, a zis că: „într-o democrație, poți accelera progresul numai prin exemplu” și tot el a inventat numele *Outward Bound*. De atunci schema de desfășurare a programului a rămas cam aceeași, deși au apărut diverse variații. În rutina zilnică s-a introdus de la început o oarecare doză de ceremonie, care sper că nu va dispărea niciodată. Cu ajutorul ei elevii capătă un sentiment de siguranță și ordine.

Este bine că cele 5 școli ale organizației Outward Bound nu au programe identice. Fiecare din ele și-a creat o rutină proprie, corespunzătoare condițiilor locale și inventivității profesorilor:

□□ **Școala de marină de la Moray** are un velierul cu trei catarge numit Prințul Louis și a inventat expedițiile combinate pe mare și pe uscat. **Școala de la Eksdale**

a devenit un important centru de salvare maritimă, pe care județul se bazează.

Școala din Warden

a pus la punct teste de inițiativă care oferă indivizilor o evadare din uniformitatea vieții obișnuite.

Școala din Ullswater

a construit o splendidă tradiție de călătorie cu canoa și de orientare în teren accidentat.

Școala de la Aberdovey

asigură vara serviciul de Salvamar din zonă iar în restul anului participă la reîmpăduriri, sub îndrumarea

Agenției naționale pentru păduri.

Aș menționa cu mândrie și faptul că prima școală Outward Bound a primit ca elev un surdo-mut, care a putut face față programului și datorită colegilor săi, care pentru a-l ajuta au învățat limbajul surdomuților.

În altă ordine de idei, un elev de la Gordonstoun a decedat într-un accident nefericit, când malul gropii pe care o săpase s-a surpat peste el. La înmormântare, tatăl său a ținut o cuvântare de adio, în care a avertizat colegii fiului împotriva nesăbuiței: *„Oricare din noi poate ajunge vreodată să aibă motive suficiente de a-și risca viața – poate chiar de a merge la moarte sigură – dar nu cred că e o faptă plăcută Domnului să-ți riști viața fără folos. Cum ar fi de exemplu să încerci să te cațeri pe un traseu alpin care îți depășește puterile, numai ca să te poți lăuda după aceea că ești grozav. Nu trebuie să crezi că pentru a fi curajos și întreprinzător e nevoie să fii și nesăbuit. Cel mai curajos e acela care cântărește bine toate riscurile și dacă vede că prețul lor este mai mare decât valoarea scopului, are curajul să se întoarcă și să înfrunte celălalt pericol - de a fi numit laș*”.

Am evidențiat școala de la Aberdovey și spiritul ei samaritean, dar vreau să subliniez că nici una din cele cinci școli Outward Bound din Anglia n-a permis vreodată amatorilor de brutalitate să distorsioneze scopul nostru spiritual.

De mare interes sunt și școlile înființate peste mări.

□ □ **Școala de la Man O' War Bay** (Noua Zeelandă) a dovedit că într-o lună elevii pot învăța anumite tehnici, ce pot fi valorificate cu folos când se întorc acasă în comunitățile lor.

□ □ **Școala Loitokitok** din Kenya a făcut multe pentru potolirea neînțelegerilor interetnice din regiune.

În Europa avem două școli: cea maritimă de la **Weissenhaus**, în nordul Germaniei, la marea Baltică, și cea de la **Baad**, din munții aflați la granița austro-bavareză. În ambele locuri se face o școlarizare meticuloasă, în care serviciul de salvare e la mare cinste. Elevii de la Baad au luat parte la peste 40 de acțiuni Salvamont. La Weissenhaus este angajat un biolog care publică anual un raport despre viețuitoarele din zonă, bazat pe materialul adunat de elevi în natură sub îndrumarea sa, la orele de biologie. Ambele școli au reușit să stabilească o tradiție care poate avea consecințe educative cu bătaie lungă, chiar revoluționare.

O sută de licee din Germania trimit acum clase întregi pentru a urma stagiile la cele două școli Outward Bound, dovedind că pierderea unei sute de ore de clasă obișnuită este compensată cu vârf și îndeșat prin câștigul de vitalitate al elevilor, cu rezultate favorabile și la învățătură. La început, experimentul nu a fost deloc agreat de profesori. De exemplu, directorul unui vestit liceu a consimțit să trimită la stagiul o clasă numai după ce a fost somat de Ministerul Învățământului, alegând special una mai slabă conform proverbului *„oțetul nu se poate acri (mai tare)”*. Dar surpriză: la examenul de sfârșit de an clasa „slabă”, trecută pe la Outward Bound, n-a avut nici un repetent, în timp ce clasa paralelă „bună” a avut trei!

Viitorul școlilor Outward Bound

Din păcate, experiența trăită de elevi în cursul stagiilor de la școlile noastre nu este atât de puternică încât să dureze o viață. Ea constituie doar o promisiune grozavă, dar această promisiune nu va fi îndeplinită dacă nu se rezolvă problema continuării experienței. Va trebui să studiem cu grijă experiențele făcute în străinătate.

A venit momentul să analizăm trecutul, dar eu am venit aici ca să privesc spre viitor.

Directorul unui liceu vestit spunea: „Outward Bound are datoria să se înmulțească”.

E adevărat, dar sunt bucuros că înmulțirea se face lent și sigur. Însă chiar de am avea 20 sau 30 de școli Outward Bound, și tot n-am putea să satisfacem toate cererile tinerilor de azi. Outward Bound a pus fără îndoială la punct câteva metode de vindecare, dar noi putem doar livra leacul, nu putem duce vindecarea până la capăt. N-aș vrea să minimalizez influența pe care o au experiențele de reformarea sufletului. Mulți elevi se vor întoarce acasă plini de entuziasm de la stagiul Outward Bound, sau de la o ceremonie unde au primit o binemeritată răsplată. Din păcate, în cele mai multe cazuri atitudinea optimistă a absolventului cursului Outward Bound se evaporă fără nici o urmă pentru purtarea lui viitoare, dacă în condițiile de acasă nu va primi sarcini cu activități regulate, disciplinate, realmente necesare comunității.

Sau, spus mai scurt: experiența trăită de un elev la stagiul Outward Bound e o promisiune, care nu se îndeplinește fără continuarea ei acasă. Așa cum e azi situația în lume, promisiunea nu se îndeplinește. Influența noastră nu are bătaie suficient de mare. Dacă găsim un leac bun contra unei boli grave, însă nu-l aplicăm decât în cadrul organizației noastre, mulțimea de bolnavi din afara grupului nostru va suferi în continuare. Trebuie să ne construim capacitatea de a putea transfera know-how-ul pe care l-am pus la punct către oricine dorește să profite de pe urma experienței noastre. Avem un început promițător de cooperare cu Armata engleză. Marina Militară are deja un termen nou în vocabularul de specialitate: „to go Outward Bounding” (să mergi la școala Outward Bound).

Dar am pătruns prea puțin în stabilimentul școlar tradițional. O să vă povestesc o experiență descurajantă, din păcate tipică. La școala de pe insula Wight am vizitat Centrul de salvare, vestit pentru numeroasele salvări reușite în zona aceea periculoasă. Speram că voi găsi acolo tineri care se pregătesc pentru angajare mai târziu în Serviciul de pază al Marinei.

Când colo, elevii aveau vârste între 26 și 63 de ani, mult peste limita de angajare la armată. L-am întrebat pe cei de acolo: „de ce nu aveți elevi de liceu?”. Mi-au răspuns: „elevii de liceu învață, nu vin ei aici să facă voluntariat”. E adevărat, sunt din păcate prea mulți băieți și fete care învață, tocesc, „cumpărând cunoștințe și plătindu-le cu renunțarea la forța sufletească”.

Sunt încrezător că organizația Outward Bound are o șansă reală de a face ceva pentru Țară, atât prin lărgirea cât și prin creșterea influenței pe care o manifestă. În școli apar reformatori curajoși, care privesc spre Outward Bound pentru inspirație și sfaturi. De exemplu, directorul unui mare liceu din centrul Angliei intenționează să înființeze un Centru propriu de tip Outward Bound, la care să trimită pe rând toate clasele pentru stagii de câte o lună. Elevii săi vor urma

cursurile obișnuite dintr-un liceu, și în plus vor trăi experiențele formative de caracter în care noi credem cu atâta convingere.

Alt director, la un gimnaziu din sudul Angliei, dorește să introducă la școala sa un regim de semiinternat, adică să preia și responsabilitatea timpului liber al elevilor, care vor pleca acasă seara, numai după ce își fac lecțiile și iau cina. Copiii vor petrece numeroase sfârșituri de săptămână făcând excursii în împrejurimi sub conducerea profesorilor.

Sunt multe alte semnale că se coace o reformă mult așteptată în gimnaziile din Anglia, și de aceea pledez cu tărie ca organizația Outward Bound să accepte sarcina de misionariat.

Chiar dacă noi nu suntem încă pregătiți pentru acest rol.

Să evidențiez doar un aspect care se cere remediat. De 20 de ani tot constatăm la tinerii care trec prin școlile noastre o spectaculoasă îmbunătățire a condiției fizice. Dar acest progres într-un domeniu vital nu a fost încă documentat de cercetători medicali competenți și autorizați. Am încercat să capacitez în acest sens un profesor de la Facultatea de medicină din Oxford. Dânsul s-a arătat foarte interesat de subiect, admitând că între starea de „sănătate plină de vitalitate” și starea de „lipsa bolilor” se întinde un domeniu încă nestudiat. Din păcate, proiectul a căzut, din cauza regretatei dispariții a eminentului savant.

Lărgirea influenței școlilor Outward Bound.

Sper că nu va mai trece multă vreme până când în țara noastră tinerii vor fi chemați să desfășoare un serviciu voluntar activ în timp de pace, asemănător Corpului Păcii din SUA. Suntem îndatorați în acest sens președintelui Asociației de Salvamari din Australia, care a vizitat Europa împreună cu 7 voluntari. Ei au făcut demonstrații în Germania, Franța și Anglia cu tehnologia australiană de salvare de la înec. În toate țările vizitate dânsul a fost șocat de nepăsarea cu care sunt lăsați să moară oamenii. A văzut plaje periculoase fără serviciu Salvamar, sau având doar câțiva salvatori pasionați, însă echipați lamentabil. A fost îngrozit că pe aici lumea acceptă cu fatalitate idea că „unii se mai îneacă în timpul sezonului turistic”. De fapt, la noi în țară, în Anglia, anual mor 1000 persoane înecate în mare. În schimb, din 1910 până azi organizația australiană de Salvamari a salvat 104 000 vieți. Membrii ei fac antrenamente dure. Australianii se antrenează în arta salvării de vieți cu o intensitate de obicei asociată în alte părți cu pregătirea în arta uciderii.

Curând în Australia va avea loc o Conferință internațională asupra tehnicilor de prim ajutor, sub patronajul Asociației Medicilor din Australia, la care participă toate organizațiile publice, private sau voluntare, interesate de problema primului ajutor, cum ar fi poliția, marina și aviația

militară, serviciul de ambulanțe șamd. Ar fi oare o iluzie prea mare dacă am spera să se organizeze și în Anglia o conferință asemănătoare? Sau că atitudinea publicului nostru privind siguranța să se schimbe, în special chemând tinerii: „veniți și ajutați-ne să salvăm vieți de la o moarte evitabilă!”. Poate că la această conferință mult visată vor veni și alți reprezentanți de la organizații străine, cum ar fi de exemplu *Patrula națională de ski* din SUA.

Omul care a înființat aceasta organizație, Minot Dole, cu mulți ani în urmă zăcea cu picioarele rupte pe o buturugă din Vermont. În suferința lui, și-a „jurat în barbă” că dacă scapă din situația aparent fără ieșire în care era, va face „ceva” - ca să nu mai ajungă și alți oameni în situația lui. Și s-a ținut de jurământ.

L-am întrebat care este scopul organizației sale și mi-a răspuns: „Același scop pe care-l avea și Bunul samaritean. Aș dori să-i putem învăța asta și pe ruși...” (NA: 1960 era vremea războiului rece!).

Dacă acest apel către tinerii din Anglia va veni de la un nivel (politic) suficient de înalt, sunt sigur că mulți adolescenți vor răspunde ce entuziasm.

Pentru influențarea maselor mai avem nevoie și de o minoritate de elite care să imprime o modă de purtare. Cred că o astfel de minoritate va apare în țările lumii libere prin înființarea unor universități de tipul Universității Atlantice, cu condiția ca Anglia să ajute din nou alte țări, prin exemplul pe care-l va da.

La această Universitate vor veni să studieze doi-trei ani tineri de 16-17 ani din toate țările vesteuropene, din țările neutre și mai târziu sperăm că și din țările satelite ale URSS, chiar și din Rusia. Ei se vor pregăti pentru a da examenul de admitere la o facultate, obținând o diplomă de absolvire care sperăm să fie recunoscută în toate țările libere. Una din limbile predate va fi rusa. Sunt sigur că Outward Bound va ajuta și în acest caz la modelarea vieții comunitare a elevilor, în cadrul căreia un loc important va avea activitatea de prim ajutor.

□□ *Universitatea Atlantică* din Anglia va fi o cetate și un pod – o cetate pentru apărarea spirituală a libertății și un pod spre o Rusie mai bună, care tânjește să facă parte din lumea civilizată. Pentru ca absolvenții să fie primiți cum trebuie la întoarcerea acasă în țările lor, vom încerca să creăm o *medalie Nansen*, după modelul *Programului englez de premii Ducele de Edinburgh*. Sperăm să primim ajutor pentru acest proiect de la cei care desfășoară Programul de premii aici în țară.

Ajung și la concluzii:

Tineretul din Vest suferă de boli grave, dar școlile Outward Bound au dovedit că ele pot fi vindecate. Tinerii din Vest au fost confrunțați cu o provocare extremă, care i-a zgâlțâit năpraznic. Mă refer la revolta din Ungaria, care deși înăbușită în sânge, a ieșit victorioasă din punctul de vedere spiritual. În octombrie 1956 la Budapesta s-a auzit unul din cele mai minunate zgomote – cel al ruperii zăbrelelor. N-a fost ultima oară, îl vom mai auzi. Tinerii noștri au în ei energia care să-i ducă în avangarda ofensivei spirituale.

De la evenimentele din octombrie 1956 stăpânii lumii înrobite știu că duc o luptă pentru sufletele tinerilor. Lupta aceasta nu a fost încă câștigată de Vest. Pentru că în întuneric bântuie o a treia forță, una dezintegrantă, cinismul, care după război a năpădit sufletele tinerilor din Vest. Rusia se teme de opinia tinerilor ca de ziua judecării de apoi, creștinismul fiind „buruiana” din „grădina” bine plivită de diavolul roșu. Degeaba încearcă el s-o smulgă; dar se va înmulți ea în mod irezistibil?

Răspunsul la această întrebare va hotărî soarta speciei umane.

Tineretul înșelat din Rusia și din țările ei satelite privește spre Vest plin de speranțe și plin de neîncredere, punând o întrebare care ne face să roșim: „voi chiar credeți în idealurile pe care le susțineți?”.

Cine să le răspundă? Singurii în stare s-o facă sunt tinerii și tinerele care trăiesc în libertate, gata să-i servească benevol și eficient pe alții, așa cum a făcut-o Bunul samaritean. Am convingerea că într-un termen scurt vom putea inspira un număr mic dar semnificativ de tineri din țările vesteuropene, să dea un exemplu concludent. Merg mai departe și sper că vom fi capabili, cu ajutorul Dvs., să injectăm masele de tineri din Lumea liberă cu activități educative care să le dea o nouă vigoare și să-i pregătească pentru a urma exemplul dat de minoritatea amintită mai înainte.

Repet: bolile tineretului vest-european sunt grave, dar pot fi vindecate. Sub poighița de scepticism și cinism a tinerilor zace dorul pentru o cauză comună care să-i pună în mișcare. Ea este cel mai bine ilustrată de vorbele rostite de un prieten de la școala din Aberdovy: *„Două pasiuni nu vor dispărea niciodată de pe fața pământului: iubirea de patrie și iubirea de libertate. Există o virtute care nu le va slăbi pe amândouă și le va păstra curate: iubirea tuturor semenilor”*.

[<< partea 1 nbsp;](#)

[partea a 3-a >>](#)

M-a pasionat să aflu care sunt secretele reușitei unor oameni care au dat dovadă de o forță de caracter neobișnuit de mare pentru a învinge obstacolele vieții. Unul din ei a stat un an de zile într-o cameră întunecată, altul și-a pierdut un picior când era un tânăr atlet de mare viitor, al treilea își ajutase mama împotriva unui tată bețiv.

Evident că nu doresc să introducem „tatăl bețiv” ca obiect de studiu obligatoriu în școală. Dar, pe de altă parte sunt convins că educatorii care nu le dau tinerilor ocazia să-și găsească și să-și dezvolte forța cu care să învingă adversitatea, fac o mare greșală profesională. Din experiența mea la școala din Gordonstoun o să vă povestesc două exemple relevante.

Am avut un elev care dorea mult să se înscrie în echipa de pompieri a școlii, dar nu era primit pentru că avea rău de înălțime, era astmatic și nervos. Când a auzit că nu poate deveni pompier deoarece nu era în stare să lucreze cățărat pe scară, s-a necăjit rău de tot. S-a apucat atunci singur să se antreneze în secret, până când a putut dovedi că poate lucra cățărat sus pe scară. Mai târziu a devenit inginer, terminând cu licență de merit la Oxford. După mulți ani, mi-a povestit că a reușit să facă față grelelor probleme intelectuale din facultate folosind experiența luptei victorioase pe care o dăduse în liceu cu slăbiciunea sa. Nu mai spun că între timp se vindecase și de astmă.